

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-716/22-C

Název	Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka, Rudolfovská 143, České Budějovice
Sídlo	Rudolfovská 143, 370 01 České Budějovice
E-mail	zstgmb@volny.cz
IČO	70877645
Identifikátor	600057453
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeněk Špaček
Zřizovatel	Statutární město České Budějovice
Místo inspekční činnosti	Rudolfovská 143, 370 01 České Budějovice
Termín inspekční činnosti	10. 10. 2022 – 12. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka, Rudolfovská 143, České Budějovice (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo v pěti třídách 84 žáků prvního až pátého ročníku (kapacita 120), z tohoto počtu bylo 16 žáků s odlišným mateřským jazykem, 17 žáků s potřebou podpůrných opatření a jeden žák individuálně vzdělávaný.

K zájmovému vzdělávání bylo přihlášeno 60 účastníků (kapacita 90). V mateřské škole se vzdělávalo ve dvou třídách 35 dětí (kapacita 35), z toho tři děti s odlišným mateřským jazykem.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy zastává kromě svých povinností vyplývajících z manažerské pozice i funkci výchovného poradce. Účinně spolupracuje se zástupkyní pro mateřskou školu, v jejíž kompetenci je odpovědnost za kvalitu podmínek, průběhu i výsledků vzdělávání. Aktuální koncepce rozvoje postihuje komplexní procesy fungování školy. Vychází z trendu přijímání celého spektra žáků včetně žáků s odlišným mateřským jazykem.

Řízení pedagogického procesu je prováděno prostřednictvím pravidelných čtvrtletních jednání pedagogických rad, při nichž jsou plánovány aktuální potřeby ve vzdělávání v oblasti personální, organizační a probíhají i přehledná vyhodnocení vzdělávacích výsledků jednotlivých dětí a žáků. Škola však nemá zřízeny metodické orgány, které by umožňovaly intenzivnější promyšlení metodických postupů ve vzdělávání. Kontrolní a hospitační činnost ředitel provádí s menší četností, vyhodnocování neposkytuje jednotlivým pedagogům o kvalitě jejich práce adekvátní zpětnou vazbu. Tato skutečnost se negativně promítá do procesu zavádění efektivních metod a forem práce do výuky, které více aktivizují žáky nebo je motivují k dalšímu učení. Rezervy v kontrolní činnosti se projeví i ve vedení povinné dokumentace školy. Po dílčích úpravách byly základní dokumenty uvedeny do souladu s platnou legislativou.

Vzdělávání zajišťuje pedagogický sbor, který tvoří většinou kvalifikovaní pedagogové včetně ředitele školy. Vedení školy však nepřijalo účinná opatření v oblasti personálního zajištění dalšího pedagoga v mateřské škole, neumožnilo tak dostatečné překrytí učitelů při přímé pedagogické práci. Ředitel školy vytváří základní podmínky pro profesní růst zaměstnanců, má zpracovaný plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který je doplňován s ohledem na aktuální nabídku. Kvalita dalšího vzdělávání pedagogů se příznivě projevila v poskytování podpory žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i dětem a žákům s odlišným mateřským jazykem.

Podmínkou pro kvalitní zajišťování vzdělávání je práce školního poradenského pracoviště společně se snahou o vytváření příznivých mezilidských vztahů mezi všemi aktéry vzdělávacího procesu. Projekt spolufinancovaný z rozpočtu Evropské unie „Šablony“ umožnil, aby péče o děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (např. pomůcky pro žáky s logopedickou podporou) byla systémově podpořena zřízením úplného školního poradenského pracoviště s psychologem, speciálním pedagogem, sociálním pedagogem a asistenty pedagoga. Jejich efektivní činností došlo k výraznému zlepšení úrovně vzdělávání a péče nejen u dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vedení školy věnuje dostatečný prostor pro týmovou spolupráci učitelů a asistentů pedagoga a vytváří rovné příležitosti pro všechny děti a žáky.

Škola dlouhodobě usiluje o zlepšení materiálně-technických podmínek. Třídy základní školy jsou prostorné a funkčně zařízené. Nedostatkem jsou školní lavice a židle, které ergonomicky neodpovídají potřebám žáků. Digitální a interaktivní pomůcky pořízené z dotačního titulu jsou využívány v potřebné míře pouze pro výuku informatiky. Třídy mateřské školy odpovídají velikostně danému počtu dětí, jsou esteticky upravené a velmi dobře vybavené hračkami, pomůckami a počítačovou technikou rozvíjející potřebné kompetence. K výuce tělesné výchovy a pohybovým aktivitám dětí slouží účelně vybavená

tělocvična, podlahová krytina je však zastaralá. Školní zahrada s venkovní učebnou umožňuje výuku v přirozeném přírodním prostředí, mimoškolní činnost i relaxaci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka byla promyšlená, optimálně reagovala na dosavadní znalosti a zkušenosti žáků s přihlédnutím k jejich specifickým potřebám. Pedagogové u nich systematicky vytvářeli motivaci k učení, rozvíjeli vhodně zvolené složky vzdělávacích cílů a podněcovali je ke vhodným návykům při učení. Na žáky byly kladeny přiměřené a srozumitelné požadavky. Vyučující je seznamovali se vzdělávacími cíli, které však nebyly potřebně diferencovány. Individualizace byla realizována ve všech ročnících při spolupráci asistentů pedagoga s jednotlivými žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a se skupinkami žáků s odlišným mateřským jazykem. Asistenti pedagoga se dle potřeby účelně věnovali i ostatním žákům s potřebou podpory při učení. Frontální práce byla účelně střídána prací v komunitních kruzích. Samostatná práce byla vhodně zařazována pro ověřování znalostí a vyváženě střídána jednoduchými komunikačními činnostmi a krátkými instruktážními výklady. Velmi dobré návyky žáků ve vzájemné komunikaci a naslouchání podporovaly vstřícné klima mezi spolužáky a pedagogy. Didaktická technika byla účelně využita pouze okrajově. Při výuce jsou méně zařazovány kooperativní aktivity, které vedou ke vzájemné komunikaci žáků, vrstevnickému vysvětlování a argumentacím. Nebylo patrné využívání mezipředmětových vztahů, s výjimkou výtvarné výchovy chybělo i účelné propojení s reálnými životními situacemi. Čtenářské dovednosti jsou rozvíjeny tradičními způsoby, tj. společnou čítankovou a mimočítankovou četbou. Bohatý knižní fond není žákům volně k dispozici pro práci s informacemi či spontánní zážitkové či individuální čtení. Anglický jazyk byl veden v cílovém jazyce s důrazem na konverzační a poslechové dovednosti. Cíleně však není u žáků rozvíjena schopnost provádět vhodné sebehodnocení a vzájemné hodnocení, rovněž nejsou zařazovány jiné prvky formativního hodnocení, které by posilovaly jejich vnitřní motivaci.

Ve školní družině přispívaly nabízené aktivity k relaxaci žáků, vedly ke smysluplnému využití volného času a k vytváření vzájemných pozitivních vztahů. V rámci činnosti školní družiny byly respektovány speciální vzdělávací potřeby účastníků, efektivní byla i spolupráce mezi vychovatelkami a asistentkami pedagoga, která podpořila pohodu a účinnou oporu při činnostech. Pravidelná informovanost zákonných zástupců o každodenních činnostech přispívá k prezentaci kvalitního zájmového vzdělávání.

Organizačně dobře zvládnuté vzdělávací aktivity v obou hospitovaných třídách mateřské školy vedly k rozšiřování znalostí v daném tématu. Kvalitní průběh spontánních činností ovlivňoval dostatečný časový prostor, variabilní nabídka hraček a her. Učitelky vhodně podněcovaly činnosti ve skupině, které vedly k rozvoji spolupráce a pomoci, i individuální aktivity vedoucí k podpoře tvořivosti a fantazie. Partnerským a empatickým přístupem vytvářely příznivou atmosféru, podporovaly prosociální cítění a osobnostní rozvoj dětí. Každodenním zařazováním rozcviček ve třídě a cíleným rozvojem pohybových aktivit v tělocvičně jsou děti vedeny ke správnému držení těla a rozvoji fyzické zdatnosti.

Řízené aktivity probíhaly v připraveném prostředí, vhodně zvolená vzdělávací nabídka podporovala rozvoj gramotností i očekávaných kompetencí. Přiměřenou motivací a zařazením zejména situačního učení vytvářely učitelky prostor pro rozvoj vědomostí a dovedností. Vedly děti různých věkových skupin ke zvládnutí stanovených cílů zaměřených na upevnění a rozšíření znalostí o přírodě, rozvoj slovní zásoby a komunikace, řešení problémů a práce s chybou, rozvoj početních představ, manuálních dovedností i estetického vnímání. Hudební aktivita vedená odborníkem dětem nabídla možnost

seznámit se s netradičními hudebními nástroji. Individuální péči věnovaly učitelky dětem s odlišným mateřským jazykem. Všechny aktivity v průběhu dne byly tematicky propojené, vztahovaly se ke konkrétním situacím reálného života. Učitelky během celého dne oceňovaly děti vzhledem k jejich možnostem, ale nevyužily plně potenciálu formativního hodnocení jako nástroje pro zkvalitňování pokroku každého dítěte. Soustavným a jednotným působením učitelek byly u dětí dosahovány dobré výsledky v oblasti sebeobsluhy a rozvoje společenských i hygienických návyků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola průběžně zjišťuje vzdělávací výsledky žáků běžnými způsoby, jako je ústní zkoušení, testy a písemné práce, ale také krátkými skupinovými projekty. Pravidelné vyhodnocování úspěšnosti jednotlivých žáků detailně identifikuje jejich možné problémy. Úspěšně se daří odhalovat i silné stránky jednotlivců. Důsledně však není věnována pozornost celkovému vyhodnocování výsledků vzdělávání v jednotlivých vzdělávacích oblastech a ročnících. Nejsou organizována ani externí hodnocení, která by systematicky umožňovala srovnávání výsledků vzdělávání se školami podobného druhu nebo v delším časovém období.

Školní poradenské pracoviště prostřednictvím spolupráce všech pedagogů včetně školního psychologa vede systematicky přehled žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pedagogové podporují intenzivně žáky ohrožené školní neúspěšností. Individuální pozornost je věnována i žákům nadaným při přípravě na zkoušky na víceletá gymnázia. Program poradenských služeb ve škole obsahuje pestrou škálu strategií předcházení školní neúspěšnosti, vhodným opatřením ke zlepšení vzdělávacího pokroku žáků je průběžné doučování v době výuky i mimo ni dle jejich potřeby. Na základě doporučení školských poradenských zařízení byly zpracovány individuální vzdělávací plány, které jsou funkční a jsou vyhodnocovány. Minimální preventivní program je pro realizaci prevence rizikového chování vhodně nastaven i pravidelně vyhodnocován. Pozitivem je důsledný přístup všech pedagogů při identifikaci rizikového chování, spolupráce se zákonnými zástupci, odborníky poradenských zařízení i aktivní komunikace s odborem sociální právní ochrany dětí a policií.

Seznamování s prostředím a postupné zvykání na dětský kolektiv v mateřské škole je rodičům nabízeno v rámci adaptačního programu, který respektuje individuální zvláštnosti dítěte. Nezajištěním dalšího pedagogického pracovníka je ztížena organizace každodenních činností a nesplněno doporučení platné legislativy (překrývání pedagogů při přímé pedagogické činnosti). Děti v posledním roce povinné docházky jsou připravovány na vstup do školy v dopoledních i odpoledních hodinách, jednou týdně s dopomocí placeného lektora. Stručné, ale výstižné záznamy pedagogické diagnostiky sledují vzdělávací pokroky každého dítěte a stanovují záměry do dalšího období rozvoje. Hodnocení průběžných vzdělávacích výsledků na úrovni tříd však nemají vypovídací hodnotu, nejsou stanoveny záměry pro další plánování a nejsou tak vytvořeny podklady pro celkové hodnocení obsahu vzdělávání.

Škola se snaží všechny žáky motivovat k dosahování dobrých výsledků ve školních a mimoškolních aktivitách. V oblasti ověřování výuky předmětu informatika a v oblasti zvyšování kvality předškolního vzdělávání již dlouhodobě spolupracuje s Pedagogickou fakultou Jihočeské univerzity. Ke zkvalitnění a doplnění vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu přispívají kulturní a vzdělávací aktivity. Dlouhodobou spoluprací se společností organizující zájmové kroužky jsou u dětí rozvíjeny činnosti zaměřené na rozvoj pohybu, fyzické zdatnosti a zdravého životního stylu. Prezentací na veřejnosti jsou pozitivně prohlubovány vazby mezi pedagogy a dětmi, rodiči i veřejností.

Závěry

Vývoj školy

- Nárůst počtu žáků včetně žáků s odlišným mateřským jazykem.
- Obměna pedagogického sboru a zkvalitňování personálního zajištění školního poradenského pracoviště včetně zvýšení počtu asistentů pedagoga.
- Spolupráce s Pedagogickou fakultou Jihočeské univerzity při ověřování výuky informatiky v rámci zvyšování digitálních kompetencí žáků a při zkvalitňování úrovně předškolního vzdělávání.
- Vytváření vhodných podmínek pro vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem.
- Vybavení informačními technologiemi učebny informatiky pro potřeby školní výuky a vzdělávání v mateřské škole.
- Zkvalitnění knižního fondu a pořízení originálních pomůcek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Silné stránky

- Efektivní činnost školního poradenského pracoviště výrazně posiluje kvalitu vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků s nízkým socioekonomickým statusem a s odlišným mateřským jazykem.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vedení školy nepřijímá účinná opatření v oblasti personálního zajištění dalšího pedagoga v mateřské škole, nezajistilo dostatečné překryvání učitelek při přímé pedagogické práci.
- Kvalita pedagogického profesního rozvoje v oblasti využívání širšího spektra metod a forem práce, které podporují rozvoj komunikačních dovedností a aktivního využívání prvků formativního hodnocení jako nástroje pro zkvalitňování pokroku každého dítěte a žáka vykazuje dílčí nedostatky.
- Nástroje formativního hodnocení jako sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků zatím nejsou využívány v takové míře, aby posilovaly motivaci žáků a poskytovaly jim zpětnou vazbu o jejich učebním pokroku.
- Škola pravidelně nesleduje interními či externími nástroji, zda výsledky vzdělávání dětí a žáků odpovídají očekávaným výstupům dle vzdělávacího programu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkvalitnit řízení školy v oblasti pedagogického vedení v oblasti poskytování systematické a efektivní zpětné vazby a posílit pedagogických profesní růst pracovníků se zaměřením na zkvalitnění výuky.
- Posílit profesní růst pedagogických pracovníků se zaměřením na zkvalitnění výuky zejména v oblasti inovativních metod a forem práce, diferenciaci a individualizaci a formativního hodnocení dětí a žáků.
- Efektivně využívat dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vycházejícího z potřeb školy.
- Systematicky plánovat a pravidelně provádět kontrolní a hospitační činnost, sledovat platnou legislativu.

- Analyticky pracovat s výsledky vzdělávání, při využití externího zjišťování výsledků přijímat potřebná opatření.
- Věnovat dostatečnou pozornost rozvoji čtenářské gramotnosti napříč předměty.
- Zkvalitnit materiální podmínky pro vzdělávání, upravit nábytek v učebnách základní školy v souladu s ergonomickými požadavky platné legislativy.
- Placené aktivity v mateřské škole přesunout do pozdějších odpoledních hodin.
- Posílit pedagogický tým mateřské školy o dalšího pedagoga.
- Zkvalitnit třídní plánování v mateřské škole, včetně průběžné evaluace.
- Vyměnit podlahovou krytinu ve školní tělocvičně.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná statutárním městem České Budějovice dne 1. 4. 2022 s účinností dnem 1. 4. 2022
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané MŠMT č. j. MSMT-14085/2015-2 dne 18. 8. 2015 s účinností od 1. 9. 2015
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele vydané statutárním městem České Budějovice dne 6. 6. 2019 pod č. j. OŠMT/1659/2019 s účinností od 1. 8. 2019
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu kontroly
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s názvem „Máme k sobě blízko“ vydaný dne 29. 8. 2017, platný od 1. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 9. 2021
7. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 12. 10. 2022
8. Školní řád základní školy vydaný dne 22. 1. 2019 včetně dodatku č. 1 s platností dne 1. 9. 2022
9. Školní řád mateřské školy platný od 1. 9. 2021
10. Vnitřní řád školní družiny vydaný dne 29. 8. 2012 s účinností od 3. 9. 2012
11. Organizační řád Základní školy a Mateřské školy T. G. Masaryka účinný od 1. 1. 2021
12. Dokumentace školního poradenského pracoviště
13. Třídní knihy základní školy a mateřské školy školní rok 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
14. Rozvrh hodin základní školy pro školní rok 2022/2023
15. Přehled východně vzdělávací práce (třídní kniha) školní družiny školní rok 2021/2022
16. Plán práce základní a mateřské školy (včetně DVPP) pro školní rok 2022/2023
17. Koncepce školy vydaná 16. 4. 2019
18. Zápisy z jednání pedagogické rady školní rok 2021/2022 a 2022/2023
19. Školní matrika vedená v listinné podobě
20. Výroční zpráva Základní školy a Mateřské školy T. G. Masaryka pro školní rok 2021/2022
21. Plán kontrolní a hospitační činnosti včetně záznamů
22. Dokumenty týkající se správního rozhodnutí ředitele školy
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (týkající se odborné kvalifikace)

24. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů
25. Ekonomická dokumentace školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Dana Machová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Dana Machová v. r.

Mgr. Bc. Regina Mihulová, školní
inspektorka

Regina Mihulová v. r.

Bc. Vladimír Štípl, kontrolní pracovník

Vladimír Štípl v. r.

V Českých Budějovicích 26. 10. 2022

Datum a podpis ředitele potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Zdeněk Špaček, ředitel školy

Zdeněk Špaček v. r.

V Českých Budějovicích 1. 11. 2022